Муниципальное общеобразовательное бюджетное учреждение

основная общеобразовательная школа с. Верхнетавлыкаево

муниципального района Баймакский район Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО.	УТВЕРЖДЕНО.
на заседании МО.	Зам директора по УВР	Директор школы
Протокол 1 от 28.08.23г	________________ «28» 08 2023	________________ Приказ №54.1 от 29.08.2023

Уҡытыу башҡорт телендә алып барылған мәктәптәрҙең 5-6- сы класс өсөн «Башҡорт теле» буйынса кластан тыш эшмәкәрлектең эш программаһы

Аңлатмалы яҙыу.

Уҡытыу башҡорт телендә алып барылған мәктәптәрҙең 5-6- сы класс өсөн «Башҡорт теле» буйынса кластан тыш эшмәкәрлектең эш программаһы.

Эш программаһы Башҡортостан Республикаһы Мәғариф министрлығы тарафынан раҫланған уҡытыу башҡорт телендә алып барылған мәктәптәр өсөн Башҡорт мәҙәниәте дәресенән программалар (1-10 – сы кластар өсөн), Төҙөүселәре:И. Д. Бураҡаев, М. С. Бураҡаева, М. Б. Юлмөхәмәтов. Өфө:Китап, 2014нигеҙендәтөҙөлгән.
Был эшпрограммаһындафедеральһәм республика закондарыталаптарытормошҡаашырыла:

- «РәсәйФедерацияһыхалыҡтарытелдәретураһында» Законы;
- РәсәйФедерацияһының «Мәғарифтураһында» Законы;
- «БашҡортостанРеспубликаһыхалыҡтарытелдәретураһында» Законы;
- БашҡортостанРеспубликаһының «Мәғарифтураһында» Законы.

Предметтың төп маҡсаттарының береһе - Шәхес тәрбиәләү. Үҙ халҡы, милләте, тарихы менән ғорурлана алған, халыҡтың йыр- моңон күңеленә һеңдергән, тыуған ерен ғәзиз әсәһе кеүек күргән, халҡының рухы, маҡсаты, уй- хыялдары, үткәне, бөгөнгөһө, киләсәге менән йәшәгән һәм тыуған теленең ҡәҙерен белеп, уның тотош байлығына эйә булған шәхес тәрбиәләүгә иғтибар бирелә. Уҡыусыла Тыуған илгә, тыуған төйәккә, үҙ еренән күтәрелгән шәхестәргә ихтирам, һөйөү тәрбиләү маҡсатында ошо төбәк тәбиғәтен өйрәнеүгә һәм күренекле әһелдәр менән таныштырыуға байтаҡ ҡына ваҡыт бүленә.

“Башҡорт мәҙәниәте” буйынса кластан тыш эшмәкәрлекте өйрәнеүҙәге талаптар:

1. Шәхестең рухи-әхлак сифаттарын камиллаштырыу, күп милләтле Ватанға һөйөү тойғолары, башҡорт һәм башҡа халыҡтарҙың әҙәбиәтенә ихтирам тәрбиәләү.
2. Танып белеү һәм коммуникатив мәсьәләләрҙе хәл итеүөсөн төрлө мәғлүмәт сығанаҡтарын файҙаланыу (һүҙлектәр, энциклопедиялар, Интернет-ресурс һ.б.).

Башҡорт халыҡ ижадында һәм башҡа халыҡтарҙың фольклорында, боронғо әҙәбиәт вәкилдәренең, башҡорт яҙыусыларының әҫәрҙәрендә күтәрелгән төп проблемаларҙы аңлау.

3. Художестволы әҫәрҙең яҙылыу дәүере менән бәйләнешен аңлау, унда сағылған ваҡыт, әхлаҡ сифаттары һәм уларҙың бөгөнгө көн яңырыуын асыҡлау.
4. Башҡорт әҙәбиәте һәм мәҙәниәтенең рухи-әхлаҡи ҡиммәттәре менән таныштырыу, уларҙы башҡа халыҡтарҙың рухи әхлаҡи ҡиммәттәре менән сағыштырыу.

Планлаштырылған һөҙөмтәләр:

1. Шәхси сифаттарҙы үҫтереү өлкәһендәге үҫеш:

1) Үҙ милләтен, Ватанын, тыуған яғын яратыу.
2) Этник һәм милли сағылышын таныу:
- Үҙаллылыҡҡа, белем алыуға етди һәм яуаплы ҡарау.
- Мәктәп һәм кабинет йыһаздарына, уҡыу әсбаптарына һаҡсыл ҡарау.
- Һаулыҡты нығытырға һәм һаҡларға.
- Атай-әсәйгә, тиҫтерҙәренә ихтибарлы һәм ихтирамлы булырға.
3) Ғаилә һәм йәмғиәт ҡиммәттәрен ихтирам итеү, үҙ аллы эшләү һәм үҙ эштәренә яуап бирергә әҙер булыу.
5) Динамик үҙгәреүсән һәм үҫтерешле донъяла үҙенең социаль ролен аңлау.
6) Әхлаҡ, социаль ғәҙеллек һәм ирек хаҡындағы ҡараштар нигеҙендә үҙ аллы үҫешкә һәләтле булыу.
7) Һәр саҡ этик тойғолар, ихтирамлылыҡ һәм эмоциональ-әхлаҡ һәм икенсе кешеләрҙең тойғоларын уртаҡлаша алыу.
8) Өлкәндәр һәм тиңдәштәре менән төрлө социаль хәлдәрҙә аҡыллы хеҙмәттәшлектең кәрәклеген аңлау һәм бәхәсле хәлдәрҙән сыға белеү.
9) Сәләмәт булыу һәм төрлө шарттарҙан хәүефһеҙ сығыу ҡағиҙәләрен үтәү.

2. Предмет өлкәһендәге үҫеш:

1) Телде милли үҙаң нигеҙе булараҡ аңлау.

2) Башҡорт теле Башҡортостандың, рус теле Рәсәй Федерацияһының дәүләт һәм аралашыу теле булараҡ мәғәнәһен аңлау.
3) Дөйөм мәҙәниәт күрһәткесе, кешенең граждандлыҡ позицияһы булараҡ норматив телмәр һәм яҙма рус телен белеү.
4) Телмәр этикетына, арлашыуҙа төрлө тасуири тел сараларына эйә булыу.
5) Уҡыу өсөн үҙ аллы әҙәбиәт һайлап ала белеү, өҫтәлмә мәғлүмәт алыу өсөн мәғлүмәт сығанаҡтары менән файҙаланыу.

Кластан тыш эшмәкәрлектең тотҡан урыны

Кластан тыш эшмәкәрлектең эш программаһы Үргэ Таулыҡай ауылының төп дөйөм белем биреү мәктәбе муниципаль бюджет дөйөм белем биреү учреждениеһының “ уҡыу планына” ярашлы рәүештә тормошҡа ашырыла.
Эшпрограммаһы 1 йылғатәғәйенләнә, дәрестәр 35 сәғәткәбүленгән, аҙнаға 1 сәғәтүткәрелә.

Эш программаһыныңтөпйөкмәткеһе:

5 класс.

1.Халыҡ педагогикаһы-тәрбиә нигеҙе. (1 сәғәт). “Халыҡ педагогикаһы”, “Ғаилә мәктәбе”, “Олатайҙар мәктәбе”, “Өләсәйҙәр һабағы” тигән төшөнсәләргә аңлатма. Был төшөнсәләрҙең тәрбиә нигеҙе икәнлеген һәм башланғыс синыфтарҙа Шатмораттың тап ошондай төшөнсәләр нигеҙендә тәрбиә алыуы тураһында әңгәмәүткәреү.
2. Тәрбиәлелек. (5сәғәт). Әҙәплелек ҡағиҙәләре. Һөйләшеү оҫталығы. Ашаған саҡта үҙеңде тотоу. Тылсымлы һүҙҙәр. Мәктәптә үткәрелгән байрамдар, сәйәхәт ваҡытында был белемде ғәмәли нығытыу.Уҡыусыға ысын әҙәплелектең әһәмиәтен: үҙеңде үтә иркен тотоуҙоң да,йомолоп йөрөүҙең дә кире тәьҫир ҡалдырыуын аңлатыу.
3. Туғанлыҡ терминдары. (2 сәғәт). Башланғыс синыфтарҙа өйрәнгән һәм әле файҙалынған туғанлыҡ терминдарын атап сығыу. Был атамаларҙы файҙаланыуҙың ыңғай һөҙөмтәләрбиреүе, өлкәндәрҙә йылы мөнәсәбәт тыуҙырыуы хаҡында һөйләшеү. Туғанлыҡ терминдары менән өндәшеүҙең башҡорт халҡында оло әҙәплелек икәнлеген аңлатыу.
4. Дуҫлыҡ терминдары. (1 сәғәт). Дуҫлыҡ терминдарының әһәмиәте, уларҙың дуҫлыҡты яҡынайтыусы бер сара, әҙәплелек билдәһе булыуын аңлатыу.
5. Исемдәр донъяһы. (2 сәғәт). Исемдең әһәмиәте. Төркөмдәргә бүленеше. Туған телдә исем ҡушыуҙың әһәмиәте. Исем-милли йөҙҙө билдәләүсе сифат. Был хаҡта әңгәмә алып барған саҡта, өлкәндәрҙең береһен саҡырырға мөмкин. Исем ҡушыу, уны аҙаҡтаналмаштырыуҙың ҙур мәшәҡәттәр тыуҙырыуы һәм исем менән холоҡ-фәҙәтенең дә бергә формалаштырыуы хаҡында әңгәмә үткәреү.
6. Боронғо башҡорт кейеме. (2 сәғәт). Ҡатын-ҡыҙҙар кейеме. Ир-егеттәр кейеме. Байрам кейеме. Рус һәм сит ил әһелдәренең башҡорт кейеме тураһында фекерҙәре менән таышыу.
7. Музыка ҡоралдары. (3сәғәт). Боронғо башҡорт музыка ҡоралдары. Хәҙерге көндә киң таралған музыка ҡоралдары. Музыка ҡоралдары тураһында легендалар. Музыка ҡоралдарының һаулыҡты нығытыуҙа әһәмиәте. Видеокассетанан фильм ҡарау.
8. Боронғо башҡорт һауыт-һабалары. (2 сәғәт). Һырлап яһалған ағас һауыттар. Һауыттарға һалынған биҙәктәрҙең әһәмиәте тураһында боронғо оҫталарҙың фекерҙәре һәм халыҡтың ышаныуы. Биҙәктәрҙең ниндәй булыуы һәм уларға ниндәй мәғәнә һалыныуы тураһында әңгәмә (ҡул осонда боронғо һауыт булмаһа, һүрәттәр аша таныштырырға мөмкин; музейға алып барыу ҙа яҡшы булыр; видеокассетала боронғо һауыттар тураһында фильм бар).
9. Биҙәнеү әйберҙәре. (2 сәғәт). Биҙәнеү әйберҙәренең тәғәйенләнеше һәм атамалары тураһында белергә. Мөмкин булһа, берәй боронғо кейемде яҡындан күрһәтеү яҡшы булыр. “Ҡыңғырау” студияһының кассетаһынан “Башҡорт кейемдәре” тигән өлөштө ҡарағыҙ.
10. Башҡорт аштары. (3 сәғәт). Һыйыр ағынан әҙерләнгән аҙыҡтар. Уларҙы әҙерләү, һаҡлау. Был ризыҡтарҙың һаулыҡҡафайҙаһы.Емеш-еләктән әҙерләнгән ризыҡтар. Балдан

яһалған шифалы эсемлектәр. Иттән әҙерләнгән ризыҡтар. Видеокассетанан ҡорот ҡайнатыу тураһында фильм ҡарағыҙ. Өйҙә һәр береһе берәй төрлө аҙыҡ әҙерләп алып килеп сәй эсеү ойоштороорға мөмкин. Үҙҙәре әҙерләгән ризыҡ хаҡында мәғлүмәт бирһәләр (нисек әҙерләнә, нимәнән файҙа) – бигерәк тә яҡшы булыр.
11. Тәбиғәт –беҙҙең йортобоҙ. (5 сәғәт).Халыҡ календары. Тәбиғәткә бәйле уйындар. Башҡорт халҡының күҙәтеүсәнлеге. Тәбиғәт күренештәрен тасуирлауы. Йырҙарҙан миҫалдар. Сағыштырыу алымдары. Һынамыштар. Һынамыштарҙың тәбиғәт серҙәрен яҡшы белеүҙән, күҙәтеүсәнлектән килеп сығыуын аңлатыу.
12. Тәбиғәтте һаҡлау. (1 сәғәт).Һыу сығанаҡтарын һаҡлау. Халыҡтың һыу сығанаҡтарын һаҡлауға ҙур әһәмиәт биреүе. Һыу сығанағын һаҡлау, һыуҙың иң ҡәҙерле тәбиғәт байлығы булыуын халыҡ ниндәй юлдар менән аңлатҡан? (“Урал батыр” эпосы тураһында). Ағас ултыртыуҙың файҙаһы тураһында әңгәмә. Мәҡәлдәр килтереү.
13. Тәбиғәттә гармония. (1 сәғәт). Тәбиғәттәге гармония тураһында әңгәмә. Тәбиғәт һәр нәмәнең нисбәтен үҙе самалап-көйләп тора. Әммә үтә ныҡ бысраҡлыҡты таҙарта алмау кимәленә етеүе ихтимал. Шуның өсөн тәбиғәткә ҡарата ныҡ иғтибарлы булырға кәрәклеге хаҡында әңгәмә. Берәй оло кешене йәки эколог ғалимды саҡырып һөйләшеү маҡсатҡа ярашлы булыр.
14. Миҙгелле эштәр. (1 сәғәт). Миҙгелле эштәрҙе күмәкҡул башҡарыуҙың тәрбиәүи яҡтан һәм тәбиғәтте һаҡлауҙа тос өлөш индереү яғынан әһәмиәте тураһында аңлатыу.
15. Тыуған төйәкте үҫкән шифалы үҫемлек тураһында әңгәмә. (1 сәғәт).Уларҙың атамалары, файҙаһы, йыйыу тәртибе. Ҡала ерҙәрендә шифалы үҫемлектәр һатылған махсус аптекаларға сәйәхәт яһау. Видеокассетанан фильм ҡарау.
16. Шифалы үҫемлектәр йыйыу өсөн ботаника уҡытыусыһы менән бергә сәйәхәткә сығыу. (1 сәғәт). Үҫемлектәрҙе йыйыу, киптереү, һаҡлау тәртибен өйрәнеү.
17. Шифалы үҫемлектәр һәм үлән менән дауалау ысулы менән танышыу. (2 сәғәт).Мунса япрағының файҙаһы,үлән мунсаһы, үлән бешереү, артыш төтәтеү, ҡайын ороһо ыҫлатыу, йортта үҫтерелгән гөлдәрҙең (алоэ, ҡына гөлө һ.б.) шифаһын, файҙаланыу ысулын белгән берәй кеше менән осрашыу.

6 класс.

I. Мәҙәниәт. Рухиһәмматдимәҙәниәттураһындатөшөнсәбиреү, тәбиғәткәмөнәсәбәтмәҙәниәтлелектеңтөпбилдәһеикәнлеген, тәбиғәтһәмкешейәшәйешеайырылғыһыҙбулыуынасыҡлау.
II. **Рухиһәмматдимәҙәниәт.** Рухиһәмматдимәҙәниәтайырылғыһыҙбулыуын, нағышфәлсәфәһесерҙәренәөйрәтеү, башҡорттарҙарухиазатлыҡкаынтылыштыңасылынимәләикәнлегенасыҡлау.
III. **Рухитәрбиәюлдары.** Был бүлектәтәртипкәнығыракиғтибарбирелә. Башҡортхалҡынның ауыҙ – тел ижады: мәҡәлдәр, һынамыштар, әйтемдәр, йомаҡтар, йырҙарҙың, такмаҡтарҙың, уйындарҙың, әкиәттәрҙеңтәрбиәүиәһәмиәтеменәнтаныштырыу. Уйындар, бейеүҙәр, такмактарөйрәнеү. Электрон дәреслекҡулланыу.
IV**. Башҡортостандабелембиреүһәмтәрбиәусактары.** Тәүгемәктәптәр, тәүгедәреслектәр, уҡытыусылар, халыҡмәғарифыүҫешетураһындаөйрәнеү, ерле материал ҡулланыу. Мәктәпмузейынын “Белемусағым” бүлегенә экскурсия үткәреү.
V. **Башҡортостандамәҙәниәттөрошо.** МәҙәниәттураһындаБашҡортостан Республикаһы законы тураһындаәңгәмәләшеү, “Әгәр мин депутат булһам,…”, “Әгәр мин ауылхакимиәтеетәксеһебулһам,…”, кеүегерәктемаларғаәңгәмәләрүткәреү.
VI. **Дин тураһындатөшөнсә.** Донъятарихындағыһәмбөгөнгөдинийүнәлештәр, зороастризм, буддизм, христианлыҡ, ислам тураһындатөшөнсәбиреү. Башҡорттарҙыңборонғо дине, дин һәмбөгөнгөБашҡортостандағыоҡшашлыҡтарһәмайырмалыҡтарынасыҡлау. Мәсеткә экскурсия, ауылиманхатибыменәносрашыубикәһәмиәтлебуласаҡ.

Заманүҙгәргәнһайындинденүҙгәрешетураһындаасыҡлаудәрестеҡыҙыҡлыраҡүткәреүҙәҙуря рзамитәсәк.
VII. **Башҡорттарҙакүҙәтеүсәнлекһәмғилем.** Йолаларҙағилмифекерләүсағылышы. Башҡортхалыҡмедицинаһы. Дарыуүләндәре, дауалауысулдарыменәнтанышыу, тәбиғәткәэкскурсияғасығыу. Ауылыбыҙинәйҙәременәносрашыу. «Урал батыр» эпосындағилем, боронғобашҡорттарҙа дары яһауысулыменәнтанышыу. Зачет «Дин, башҡорттарҙакүҙәтеүсәнлекһәмғилем» темаһынайомғаҡлаудәресеүткәреү.
VIII**. Матдибайлыҡ .** Башҡорттарйәшәгәнтөбәктәрҙәтабылғанархеологикҡомартҡылар. Боронғоҡалалар, ҡасабалар, кәшәнәләр, боронғорухиһәмматдимәҙәниәттеөйрәнеүҙеңәһәмиәтенасыҡлау. Видео фильм ҡарау.
IX. **Халыҡ мәғарифыүҫеше.** Халыҡмәғарифеүҫешеменәнтанышыу.Күренеклешәхестәрме нәнтанышыу, улар тураһындамәғлүмәттуплау.
X**. Башҡортостанкүпмилләтле республика.** Башҡорттар. Башҡортостандайәшәүсебашҡамилләтвәкилдәренеңмиллиойошмаларыменәнтанышыу.Ду ҫлыҡ байрамы үткәреү.

Уҡыу йылы аҙағына планлаштырылған һөҙөмтәләр.

5-6 – сыкластытамамлағануҡыусы:

- Мөһимталаптарҙыңбереһе –рухиһәмматдимәҙәниәттөшөнсәһенаңларғатейеш.
- Уҡыусыларбашҡортхалҡынының тарихы, мәҙәниәтеменәнтанышырға.
- Донъялатөрлөтелдәһөйләшеүсегенәтүгел, ә йәшәйешеменәндәайырылыпторғанбиккүпмилләттәрбарлығын,
- Тәбиғәт-Тәңре өсөн уларҙың бөтөнөһөнөң дә тиң булыуын, береһененӊдә артыҡ та, кәм дә түгеллеген,
- Рәсәй илендә йәшәүселәр Рәсәй иле, республикабыҙҙа йәшәүселәр Башҡортостан Республикаһы Законына ярашлы ла тиң хоҡуҡлы булыуҙарын аңларға.
- Һәр милләттең үҙ мәҙәниәтен, телен, традицияһын, тимәк, үҙен һаҡларға хоҡуғы барлығын белергә һәм зиһен енә һеңдерергәтейеш.

Өҫтәлмә әҙәбиәт

- Башҡортмәҙәниәте: 6 синыф/ И.Д.Бураҡаев, М.С.Бураҡаева, М.Б.Юлмөхәмәтов.- Өфө:Китап, 2018.

- «Башҡортостануҡытыусыһы», «Йәншишмә», «Аҡбуҙат», «Аманат», «Йәшлек» гәзит-журналдары.
- Ял минуттарыөсөнкүнегеүҙәр. Методик ҡулланма. Төҙөүселәр: Исәнғолова Ә.Ф., Дәүләтҡолова Г.Ш. – Өфө: Эшлекле династия, 2008
- Башҡорт халыҡ йырҙары, йыр – риүәйәттәре
- Тормош һабаҡтары М.С. Бураҡаев, 2011
- Бала – сағаныңуйын фольклоры Ә. Сөләймәнов, 2007

Электрон дәреслектәр:

- Электрон дәреслек “Башҡорт мәҙәниәте” - Өфө: Мәғариф министрлығы, 2010.
- Электрон дәреслек “Музыка” – Өфө: Мәғариф министрлығы, 2010.

- Презентациялар.

Интернет – ресурстар:

- Инфо урок.ру,
- Педсовет.ру
- www/kb.ru.

Материаль-техник ҡулланмалар

телевизор;
Аудио-видеомагнитофон.

Видео – таҫмалар:

1. Вәлиди – Туған.
2.Башҡортостан Республикаһыныңсимволдары
3.Башҡорт халыҡйырҙары
4. Арҡайым
5..Шәжәрә байрамы
6.Башҡорттар

Календарь-тематик планлаштырыу (5 класс) аҙнаһына 1 сәғәт

№	Дәрес темаһы	Сәғәт һаны	Үткәреү ваҡыты	Фактик	Иҫкәрмә
1	Халыҡ педагогикаһы- тәрбиә нигеҙе	1	06.09		
2	Әҙәплелек ҡағиҙәләре	1	13.09		
3	Халыҡ ижады өлгөләренән тәрбиә тураһында мәҡәлдәр	1	20.09		
4	Хеҙмәт тәрбиәһе	1	27.09		
5	Ҡабатлау, нығытыу	1	04.10		
6	Тыуған илгә һөйөү тәрбиәләү	1	11.10		
7-8	Туғанлыҡ терминдары	1	18.10		
9	Дуҫлыҡ терминдары	1	25.10		
10	Башҡорттарҙа әхлаҡ төшөнсәһе.	1	08.11		
11	Рухи тәрбиә	1	15.11		
12	Исемдәр донъяһында	1	22.11		
13	Исемдәрҙең әһәмиәте һәм төркөмдәргә бүленеше.	1	29.11		
14	Боронғо башҡорт кейеме	1	06.12		
15	Ҡатын-ҡыҙҙар, ирҙәр, балалар кейемдәре.	1	13.12		
16	Рус яҙыусыларының башҡорт кейеме хаҡында фекерҙәре	1	20.12		
17	Тарихи шәхестәр өлгөһө	1	27.12		
18	Бороңғо башҡорт музыка ҡоралдары. Ҡурай.	1	10.01		
19	Халыҡ музыка ҡоралдарын эшләү оҫталары	1	17.01		
20	Бороңғо башҡорт һауыт-һабалары .Һырлап яһалған ағас һауыттар	1	24.01		
21	Күн һауыттар	1	31.01		
22	Башҡорт биҙәнеү әйберҙәре	1	07.02		
23	Башҡорт аштары .Һыйыр ағынан әҙерләнгән аштар	1	14.02		
24	Ит аҙыҡтары һәм эсемлектәр	1	21.02		
25	Башҡорттарҙын традицион хужалығы һәм шөғөлөЙылҡысылыҡ, малсылыҡ	1	28.02		

26	Умансылыҡ, һунарсылыҡ, балыҡсылыҡ	1	06.03		
27	Игенселек,умартасылыҡ, солоҡсолоҡ.	1	13.03		
28	Тәбиғәт – беҙҙең йортобоҙ Халыҡ календары	1	20.03		
29	Башҡорт халҡының күҙәтеүсәнлеге. Тәбиғәт һынамыштары		03.04		
30	Тәбиғәткә бәйле уйындар	1	10.04		
31	Тәбиғәттә гармонияЙәшәү,үлемһеҙләк тураһында халыҡ фекере	1	17.04		
32	Тәбиғәт һәм кеше мөнәсәбәте	1	24.04		
33	Миҙгелле эштәр	1	08.05		
34	Шифалы үҫемлектәр.	1	15.05		
35	Башкортостан Республикаһы хөкүмәтенең тәбиғәтте һаҡлау буйынса хәстәрлеге. Йомғаҡлау.	1	22.05		

Календарь-тематик планлаштырыу (6 класс) аҙнаһына 1 сәғәт

№	Дәрес материалдары	Сәғәт һаны	Үткәреү ваҡыты	Фактик	Иҫкәрмәләр
1	Рухи һәм матди мәҙәниәт тураһында төшөнсә	1	06.09		
2	Тәбиғәткә мөнәсәбәт мәҙәниәтлелек	1	13.09		
3	Тәбиғәт һәм кеше йәшәйеше айырылғыһыҙ.	1	20.09		
4	Тәбиғәт – беҙҙең йортобоҙ	1	27.09		
Рухи һәм матди мәҙәниәт.					
5	Рухи һәм матди мәҙәниәт айырылғыһыҙ.	1	04.10		
6	Нағыш фәлсәфәһе серҙәре.	1	18.10		
7	Ауылыбыҙға килен төштө	1	25.10		
8	Башҡорттарҙа рухи азатлыҡҡа ынтылыш	1	08.11		
9	Йомғаҡлау «Рухи һәм матди мәҙәниәт.»	1	15.11		
Рухи тәрбиә юлдары					
10	Рухи тәрбиәлә йырҙарҙың роле	1	22.11		
11	Таҡмаҡтарҙың тәрбиәүи әһәмиәте	1	29.11		
12	Балалар уйындарының тәрбиәүи әһәмиәте	1	06.12		
Башҡортостанда белем биреү һәм тәрбиә усаҡтары					
13	Тәүге мәктәптәр.	1	13.12		
14	Тәүге дәреслектәр, уҡытыусылар.	1	20.12		
15	Халыҡ мәғарифы үҫеше	1	27.12		
Башҡортостанда мәҙәниәт торошо					
16	Мәҙәниәт тураһында Башҡортостан республикаһы законы.	1	10.01		
Дин тураһында төшөнсә					
17	Донъя тарихындағы һәм бөгөнгө дини йүнәлештәр	1	17.01		
18	Зороастризм, буддизм	1	24.01		
19	Христианлыҡ, ислам	1	31.01		
20	Башҡорттарҙың боронғо дине.	1	07.02		
21	Дин һәм бөгөнгө Башҡортостан	1	14.02		
22	Мәсеткә экскурсия	1	21.02		
Башҡорттарҙа күҙәтеүсәнлек һәм ғилем					
23	Йолаларҙа ғилми фекерләү сағылышы	1	28.02		
24	Башҡорт халыҡ медицинаһы	1	06.03		
25	Зачет «Дин, башҡорттарҙа күҙәтеүсәнлек һәм ғилем»	1	13.03		
26	«Урал батыр» эпосында ғилем.	1	20.03		
27	Боронғо башҡорттарҙа дарыу яһау.	1	03.04		
Матди байлыҡ					
28	Башҡорттар йәшәгән төбәктәрҙә табылған археологик ҡомартҡылар	1	17.04		
29	Боронғо ҡалалар, ҡасабалар, кәшәнәләр	1	24.04		
30	Боронғо рухи һәм матди мәҙәниәтте өйрәнеүҙең әһәмиәте	1	08.05		
Халыҡ мәғарифы үҫеше					
31	Халыҡ мәғарифы үҫеше	1	15.05		
Башҡортостан күп милләтле республика					
32	Башҡорттар	1	22.05		
33	Башҡортостанда йәшәүсе башҡа милләт	1			

	вәкилдәренең милли ойошмалары..				
34	Дуçлыҡ байрамы үткәреү	1			